

• DOMOLJUB •

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 2. Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Št. 24.

V Ljubljani, dné 21. decembra 1899.

Leto XII

Šibe liberalizma reši nas, o Gospod!

Na svetu se vedno vrstijo dobri in slabi časi. Ni treba, da bi bil temnogledec, če rečem, da je slabih več nego dobrih. Tudi so nekatere dežele večkrat in bolj občutno udarjene nego druge. Da so naše slovenske pokrajine že prestale premnogo hudega, nam kaže že obče znani pregovor: »Slovenec je trpin«. Res, Slovenec je britko čutil šibo tepežnico že vsestransko. Kako je sladka prava svoboda, tega še nikdar okusil ni; pritiskan je bil vedno, sedaj od te, sedaj od one strani. Že vse je prestal naš narod, kar si moreš misliti neprijetnega in britko-stnega.

Tako zelo pa še ni bil tepen, kakor so ga začeli ravno sedaj tepsti njegovi lastni sinovi s škorpijonom liberalizma. Vemo, da bi nas radi še bolj ponižali kakor pa je v njih moči; vendar z Bogom se ni šaliti, mogoče, da kdaj uari naš nehvaležni rod še najhujša šiba. Hujše namreč ne more Bog kaznovati nobene dežele, nobenega kraja, kakor če mu odzame dar svete vere. To se pa kaj lahko zgodi tam, kjer ne marajo zanjo.

Liberalizem je res huda šiba, hujša nego vsaka druga. Hudo smo se tresli, ko nas je Bog obiskal s šibo potresa, a nasledki tega obiskanja se zgubljajo bolj in bolj: liberalizem pa seka našemu narodu rane, ki se ne bodo nikdar več zacelile, ki mu utegnejo celo grob izkopati; kaj pa še le dragocene duše, katere bo pogubil!

Hudo je bilo našim prednikom ob času turških vojsk. A takrat so imeli naši blagi očetje vsaj zavest, da se vojskujejo proti ljutemu sovražniku-tujcu; sedaj pa mora naše najdražje svetinje — sveto vero braniti brat proti bratu. Naši vrli očetje so se vojskovali vsi skupno; navdajala jih je domovinska ljubezen; a sedaj nam sedanji nasprotniki izdajajo domovino. Učitelja Dimnik in Gangl, n. pr. bodrita svoje tovariše, naj bi tisočkrat bolj sovražili častita narodnjaka Koblarja in Kalana, kakor uskoka Schwe-gelna; drugi nas pa že tudi dokaj časa skupno napadajo iz nemčursko-liberalnega tabora.

Hud udarec so bile za vse avstrijske dežele liberalne postave. A takrat smo se še tolažili z nado, da za „dobre“ Slovence ne bodo tako škodljive; zlasti o našem učiteljstvu se je večkrat poudarjalo, da ni tako kakor drugod, da Slovenci ne bomo tako čutili liberalnih šolskih postav; a sedaj je splavala tudi ta naša nada po vodi. In odkrito povemo, da nas to še najbolj boli. Sicer smo že večkrat sličali od raznih stranij svarilo: „Nikar vedno ne kličite, češ, Slovenci so dobro pobožno ljudstvo — ni vse tako svitlo, kakor se kaže na zunanje“. A nismo mogli še verjeti; sedaj pa smo dovelj prepričani, da je tudi med Slovenci bilo dosti gnilega, da tudi „pobožni“ Slovenci niso stebri, na katere bi se mogli zanašati v vsaki sili; v kratkem, da smo tudi Slovenci vredni in potrebni šibe, in sicer tako občutne šibe, kakor je liberalizem. Recimo pa, da so bili Slovenci res še dobri katoličani, nas pa sedanji divji liberalizem propričuje, kako resničen je izrek, da tem hujše in globlje pade, čim višje je kdo bil.

Ako se dobri ljudje pohujšajo, postanejo lahko veliki zločinci. „Narod“, „Zvon“, „Rudeči prapor“, „Učiteljski tovariš“ itd. nam so dovelj močna priča. Milo se mora storiti vsakemu blagočutnemu narodnjaku, ko vidi, da v našem predragem slovenskem jeziku se pišejo tolike zlobnosti in podlosti, take laži in umazanosti!

Pa kaj nam je storiti temu nasproti? To, kar pametni ljudje storijo takrat, kadar jih Bog obišče s hudo nadlogo.

1. Najprej spoznajo, da je taka nadloga pripuščenje božje. Spoznajmo tudi mi, da Bog nas je obiskal, pa da ima pri tem najbolje namene. Zgodovina kaže, da so stiske še vselej koristile sveti cerkvi. Tudi pri nas se bo izčistil zrak. Hud vihar je moral priti, da bo razodel skrito gnolobo in trohno, polomil suhe veje, otresel črvoredino; pa tudi blagodejno pretresel in ojačil, kar je slabotnega in zaspanega.

2. Ob času stiske se ljudje posvetujejo, kako bi se dalo nesreči v okom priti, kako škodo zabraniti, zmanjšati, popraviti itd. Tudi zavedni katoliški Slovenci se moramo zbirati in posvetovati, kako bi ohranili našemu narodu predragi zaklad svete vere, kako zabranili, omejili, popravili grdo pohujšanje.

3. Ob času hude nadloge se udarjeni ljudje tesno združujejo, si pomagajo drug drugemu z delom, denarjem itd. Trdno se združujemo tudi mi, kar nas je katoliško mislečih, pozabimo radi malenkostne napake svojih somišljenikov ter bodimo radodarni, kadar zahtevajo naše skupne koristi.

4. Ob času hudega obiskanja so ljudje mirni, krotki, se spravijo z Bogom in delajo pokoro. Skušajmo potolažiti jezo božjo tudi mi z lepim, spokornim življenjem, kakor nam zlasti sedaj v svetem letu dajejo modra navodila naši skrbni duhovni predstojniki.

V tem smislu hoče „Domoljub“ delovati tudi v prihodnje.

Kakšna bo prihodnja vojska?

V južni Afriki daleč spodaj pokajo puške. Buri se nočejo podvreči kramarskim Angležem, ki bi radi Burom pobrali zlato in priborili pristop svojim trgovcem, da bi ti izvlekli denar iz dežele in ga nosili v London. To je čudno in jako pomenljivo za naše razmere, da se je vojska začela ob tistem času, ko so ravno končali poslanci evropskih vladarjev mirovno konferenco. Sklepali so, da se naj naredi večni mir, in glej: namestu miru je buknila vojska! Sklepali so, da

naj vladarji odpusté vojake domov, da olajšajo bremenjena ljudstvu, in glej: sedaj bi vsak vladar rad imel še več vojakov!

Razmere v Evropi so napete in tako umetno zamotane, da se ne more vedeti, kaj bo. Države so med seboj sicer združene v zveze, ki so obljubile, da bodo varovale mir, a kdo ne ve, da je to ravnotežje takò rahlo, in odvisno od toliko nevidnih utežij, da je vkljub vsem previdnim in zvitim poročilom diplomatov in politikov nemogoče kaj gotovega reči o prihodnosti.

Gotovo je pa, da se vojske sedaj vsaka država bolj boji, nego kdaj prej, zakaj če sedaj počí vojska, bo njeno pokončanje in razdejanje grozovitejše nego v dosedanjih bojih. Kdor bo sedaj premagan, bo tudi uničen. Ker so države zvezane, bi morala taka vojska postati splošna evropska vojska, in države bi postavile na bojišče ogromno množico vojaštva, katero bi se borilo s tako pogubnim orožjem, kakoršnega svet še ni videl; hkrati bi pa stroški bili toliki, da bi ljudstvo omagaló pod bremenem.

Koliko vojakov bi pa moralo na bojišče, če bi se vnela evropska vojska, podobna Napoleonovim vojskam ob začetku tega stoletja?

Avstrija bi mogla poslati v boj svojih rednih čet 1,830.000 mož, 45.500 oficirjev, 282.000 konj in 2644 kanonov; na morju pa imamo 133 ladij z 980 kanoni, 680 oficirji, 7500 mornarji in 4500 pomorskimi vojščaki. Kaj ne, to je množica! Če ti planejo v boj, mora pač nekaj izdati! Pa to še daleč ni vse. Ako bi ta armada bila pobita, tedaj cesar prvič skliče črno vojsko, in na cesarjev klic moralo bi vzeti puško na rame pet milijonov mož. Če bi tudi ti bili pobiti, tedaj pokliče cesar še enkrat vse črnovojnike, in sedaj bi morali v vojsko vsi moški, ki sploh še morejo kaj gibati, in teh je še jeden milijon!

Tako ogromna je avstrijska vojska. A naša vojska nikakor ni največja. V Evropi so tri države, ki imajo še večjo vojsko kakor naš cesar, namreč Francoska, Ruska in Nemška. Razmerje je to-le: Redne vojske v vojnem času ima:

Francoska	4 000.000 mož
Ruska	3.400.000 „
Nemčija	2 600 000 „
Avstroogrška	1.880.000 „
Italija	1 250 000 „
Angleška	850.000 „
Turska	800.000 „
Španska	780.000 „
Srbija	140.000 „
Bulgarija	130.000 „

Kak grozovit boj bi moral nastati, če bi se vnela evropska vojska in bi se te čete postavile v dva so-

vražna tabora! Pa še groznejše, nego vojaštvo, je orožje, katero imajo naše armade. Francozi imajo sedaj puške, ki streljajo petkrat hitreje, nego l. 1870. Sedanji francoski kanoni naredé 30krat več škode v eni uri, kakor kanoni od l. 1870. Vse velevlasti evropske skupaj imajo toliko smodnika in krogelj, da morejo z njimi v enem letu postreljati 41 milijonov ljudi, to se pravi, da morejo več ko trikrat toliko ljudij postreljati, nego imajo vojakov. Stare trdnjave v prihodnji vojski pač ne bodo imele veliko pomena, ker ga ni zidovja, ki ga ne bi sedanji kanoni podrli in razrušili. Pa sedaj so si izmislili nove trdnjave, za katere bo boj vendar le krvav in hud. Ob francosko-nemški meji je sedaj cela mreža torpedovskih rovov, ki so napolnjeni z dinamitom. Ako sovražna vojska stopi na kraj, pod katerim je tak z dinamitom nabasan rov, tedaj v bližnji trdnjavi poveljnik pritisne samo na majhen gumb, ki je v zvezi z električno žico. Električna iskra skoči v dinamit, ga sproži, cev se razžene, in sovražna vojska s konji in topovi zleti v zrak. Mi si niti predstavljati ne moremo, kaka velikanska moč spi v takem torpedovskem rovu in le čaka iskre, da se sproži in vse okoli sebe pokonča. Ljudstvo imenuje take kraje »mrtvaška polja«. Puške sedanjih vojakov so pa toliko pogubnejše od onih l. 1870., da sedaj v tistem času, v katerem je prej 1000 mož pobilo 180 sovražnikov, sedaj 1000 mož pobije 630 sovražnikov.

Ravno tako pogubni za ljudstvo bi pa bili tudi ogromni stroški, ki bi jih stala taka vojska. Že sedaj pride vojaškega davka pri nas na vsakega prebivalca 7 kron. Še večji je davek za vojsko drugod, na Španskem 9 kron, v Italiji 10½ kron, na Nemškem 14½ kron na Francoskem celo 24 kron na jednega prebivalca! Že sedaj ljudstvo omaguje pod temi davki. Gorje pa, če bi prišlo do vojske! Vsak dan te tojske bi požrl 100 milijonov kron, od katerih bi na našo državo prišlo 13 milijonov kron na dan! Trgovina, obrt in poljsko delo bi zastalo, bolezni, lakota, revščina bi spremljale vojsko kakor črna senca.

Zato pa varuj nas Bog vojske! Da bi prišel čas razoroženja, koj bi ponehala grozna vojaška bremera! Da bi prišel za vso zemljo čas, ko se bo povsod razlegal angeljski spev svete božične noči: mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!

Vojska med Angleži in Buri.

Angležem bojna sreča v južni Afriki ni mila. Godi se jim vedno slabše. Tolažili so se, da bo vse drugače, kadar pride na bojišče novi vrhovni poveljnik, general Buller. Toda sedaj bo že kmalu cel mesec, kar vodi vojsko, pa vendar zadeva Angleže

udarec za udarcem. — Mesto Ladismit je še vedno od Burov obkoljeno. General Vite je sicer poskušal parkrat prodreti železni obroč burski in jo popihati s svojimi 8000 vojaki proti jugu, a Buri so ga vrgli nazaj v mesto. Tem oblegancem gre sedaj jako slabo. Buri mesto neprestano bombardirajo in provzročajo velikansko škodo; zmanjkovati je začelo hrane za ljudi in konje, tako da dobiva eden samo še polovico od tega, kar je dobival poprej na dan. Ako ne bo kmalu pomoči, moral se bo general z vso posadko udati. — A pomoči ni. General Buller s svojo vojsko je še precej oddaljen. Buri so se mu umaknili do mesta Kolenso, razdrli mostove pri tem mestu čez reko Tugelo in zasedli izvrstne postojanke. Tu ste zbrani sedaj obe glavni vojni; tu se bo najbrž bila tudi glavna bitka. — Enako slabo se godi Angležem na vzhodnem bojišči. Mesto Kimberley še vedno oblegajo Buri. Vsak poskus Angležev, ubežati iz mesta, se jim ponesreči. Semkaj skuša prodreti s svojo vojsko general Methuen; res je prišel že precej blizu Kimberleja; toda vsako postojanko si mora priboriti ob Burov z velikimi izgubami. Posebno huda je bila bitka pri reki Modder; Angleži so izgubili do 1800 mož, vsi častniki pomorske brigade razen dveh so bili ubiti, posamezni polki so izgubili nad polovico častnikov. Najhujše pa je, da je sedaj Methuenova armada od vseh strani tako zastražena, da se ne more ganiti. Tudi tu se bo v kratkem vršila večja bitka. — A tudi tretji oddelek, ki je v Kaplandu in ki želi hiteti na pomoč generalu Methuenu, nima sreče. Ta oddelek, ki ga vodi general Gatakre, hotel je pregnati Bure iz Stromberga, katero mesto so si nedavno prej osvojili in tako oprostili železnico in pot proti severu. A Buri so bili pripravljeni. V neki soteski se je vnela bitka; Angleži so se morali umakniti, a so pri tem od 2700 mož izgubili 1200, deloma ubitih, deloma ujetih. — Poleg vsega tega je za Angleže najbolj neugodno to, da se širi upor po celi Kaplandiji; na tisoče prebivalcev pristopa na stran Burov. Da zadušé Angleži s to upor, bo treba veliko truda. — Iz vsega tega je razvidno, da je dosedaj vojna sreča Burom nenavadno mila. Kako bo v prihodnje, se bo kmalu pokazalo. — Ko sklepamo to poročilo, dospela je najnovejša vest, da je bil tudi angleški general Buller pri reki Tugeli popolnoma premagan; padlo je nad 60 častnikov, nad tisoč mož, 11 kanonov prišlo je v roke Burom in angleška vojska se je morala umakniti daleč nazaj. To je snajvečji poraz, ka so jih Angleži doživeli v tej vojki. Vse kaže, da bode končna zmaga na strani toli zaničevanih, kakor se pa vidi, zares junaških Burov.

Nekaj pregovorov.

Jasno in svetlo če sveti večer, letina prav dobra se rada primeri; sveti večer če oblačno, temno, žita bo prazno k letu gumnó.

O božiču za steno, o veliki noči za pečjo.

O božiču zeleno, o veliki noči sneženo.

Listek.

Sveta noč...

Iz hivaškega posl. Fr. St. . . .

Bilo je meseca decembra v kraljevem mestu Davidovem. Zadnje sence večernega somraka so utonile za temnimi Moabskimi pečinami in se izgubile med nizkimi brežinami Betsaurskimi. Tih večer je zdahnil v brezmejnih zračnih višinah; utihnile so harfe in porazgubili so se glasovi psalmov, s katerimi so tisočeri verniki klicali hvalo in slavo neskončnemu Gospodu na Sijonu.

Tiha noč je ležala nad Betlehemom. Niti glasu ni bilo slišati iz mesta, dasi je bilo prenapolnjeno s tujci; prihiteli so namreč od vseh strani na ukaz rimskega cesarja, da se dajo popisati. Le iz dolin pod Bet Saurom, kjer je nekdaj paberkovala dobrosrčna Rut na Bozovih njivah odpalo klasje, je zadonel zdaj pa zdaj kak krik, pomešan z upitjem pastirjev, in ostri zimski vzduh je donasal sem do mesta meketanje ovac in mukanje govedi. Drugače je bilo vse tiho, tiho. . . Milijon zvezd je gledalo tiho z modrega neba na zemljo; utrinjale so se in trepetale v srebrnih trakovih. Visoko v sredi je plaval mesec; daleč, daleč tam od vzhoda je brzela proti Betlehemu velika, nenavadno bliščeča so zvezda z dolgim ognjenim repom, ki pa se ni vil za zvezdo, temveč je bilo videti, da on vodi; in meril je naravnost proti Davidovemu mestu. Zvezda z repom je bila podobna prstu božjemu; zdela se je kot ognjena beseda samega Jehove, ki govori neznatni zemeljski krogli. . .

A Betlehem, Davidovo mesto, obsijano od te nočne nenavadne svetlobe, je počivalo v trdem snu. Njegove kamnite, četverooglate hiše z ravnimi strehami, krasna okolica, vinogradi, oljke, ciprese, zasažene v dolgih vrstah — vse je trepetalo v migljajoči luči. Mesto samo se naslanja na severu in zapadu na gore in planine, a na vzhodu in jugu gleda — slobodno daleč v odprto pokrajino. Samo en gorski vrh, — hrib Herodion, ga čuva in varuje kakor stolp; a to noč mu je odseval vrh v nočnem sijaju, — kot bi Abraham na njem zažigal ogenj, da žrtvuje svojega sina Bogu. In temno-modre planine Moabske, in nedogledne pustinje Judejske — vse je bilo obrito s srebrno svetlobo. Noč je bila čudovito krasna, ves kraj razsvetljen; a mesto je — spalo.

Samo zraven Betlehema, v neki votlini, imenovani „staja“, blizu pasnih dolin — tam ni legel spanec na trudne oči. Prebivala je v „staji“ obitelj iz Nazareta, tesar Jožef iz kraljeve hiše Davidove, s

svojo zaročenko, ki je bila isto tako iz kraljevga rodu. Prišla sta tudi ta dva k popisu narodov, a nista našla zaradi silnega pritiska ljudstva v nobeni hiši prenočišča, pa sta se morala umakniti v to hladno jamo, da ne ostaneta pod milim nebom. Dasi trudna od dolge hoje, vendar ne moreta zaspiti; sreči jima napolnuje neka veličastna radost, globoka ponižnost; in duši se jima kopljeti v tihem pričakovanju, polnem ljubezni, vere in upanja. Na kolenih zatopljena v vročo molitev pričakujeta božjega ukaza in oči so jima obrnjene proti nebeškim višinam, proti sijajnemu zvezdnatemu oboku, kjer gledata lepoto in dobroto božjo. Mesec ju obseva s svetlimi trakovi in prede srebrne niti po angeljski lepoti Brezmadežne Device. V prvem cvetu mladosti je, — vsa nežna in ljubezniva, polna čednosti in sladkosti. Njeni lici sta lepi kot lica angeljev na Jakopovi lestvi, iz vsega bitja ji sije nebeška blagost, dobrota in prisrčnost. Udano in ponižno se vzdigujejo velike, modre oči k nebu, in vendar se sveti iz njih veličastno dostojanstvo „božje izvoljenke“. Plašč je zdrnil nekoliko raz ramena in tako je mogel mesec obsejati goste, zlate lase; v tej mesečni luči je bilo videti, kakor da je bilo njeno čelo ovito in opasano s srebrnim trakom. Širok bel plašč je zakrival nežno blag, slovljeno telo Device.

Spet in spet ji privre iz globočine srca njen čudoviti slavospev in s sladkim trepetom, vročo ljubeznijo doni proti nebu njena molitev, njena pesem, ki jo je zapela na Karmelu pri teti Elizabeti, nadahnjena z božjim duhom; — in sijajna noč posluša kipeče izlive srca:

„Moja duša poveljuje Gospoda!

In duh moj se veseli v Bogu, mojem Zveličarju; ker se je ozrl na nizkost deklet; zakaj, glej! odsihmal me bodo srečno imenovali vsi narodi. Zakaj velike reči mi je storil on, ki je mogočen in sveto njegovo ime!“

in v njenem duhu so se obnavljale besede angeljskega oznanila: „Sveti Duh bo prišel v te in moč Najvišjega te bo obsenčila; in zato bo Sveto, ki bo rojeno iz tebe, imenovano Sin božji“. . .

In Jožef je poslušal njene besede in spomnil se je svojih božjih sanj in angeleških besedi:

„— Jožef, sin Davidov, ne boj se Marije vzeti za svojo ženo, zakaj, kar je v nji rojeno, je od svetega Duha. Rodila pa bo sina, in imenuj njegovo ime Jezus; on bo namreč odrešil svoj narod od njihovih grehov!“

In s tem opominom so se družile besede starega preroka:

„Glej devica bo spočela in rodila sina, in ime mu bo Emauel, kar pomeni: Bog z nami!“

Spomnil se je, kako ga je cesarska zapoved ravno sedaj privedla iz Nazareta v Betlehem. V svoji veri je spoznal, da je to volja božja. Pobožni ustni mu zašepčeta prerokove besede:

»In ti, Betlehem, zemlja Judova! nikakor nisi najmanjši med mesti Judovimi; zakaj iz tebe bo prišel vojvoda, ki bo vladal moje ljudstvo Izrael!«...

Pri jasliah je stal Jožefov osliček, na katerem je pripotovala blagoslovljena Devica iz daljne Galileje po ravnini Izraela, po planjavi Samarijski in judejski mimo Ginéja, Betulije, Sihema, Letonah, Betela, Jeruzalema in Refajmske ravnice.

Nekoliko slame je bilo nastlane pred jaslami. Utrujena je sedla Marija na slamo; v tem trenutku se je razlila čudna svetloba po revni staji, po siro. mašni stelji — svetloba čisto drugačna od mesečne in zvezdne, ona svetloba, ki je ž njo gorel grm, ki je iz njega govoril Bog Mojzesu...

In Bog — človek se je rodil!

Telo deteta je bliščalo v svetli luči; bilo pa je šibko in prav, tako kakor so druga deteta — samo oči, velike in temne oči so gledale resno okoli sebe, a iz njihovega pogleda se je razlivalo morje ljubezni, blaženosti in usmiljenja.

Skrbna mati zavije božje dete v svojo obleko, položi ga v jasl med vola in osla, da se segreje od njih dihanja. A nad detetovim ležiščem, na oboku jame zasveti in zaziblje se svetel venec, ki razsvetli stajo... — In svetloba je plula dalje — razlila se je nad vrati po vsej pokrajini in razžarila — vse nebo nad Davidovim mestom.

Doli na Bet-Saurskih pašnikih so se prebudil od te svetlobe pastirji, ki so čuvali črede ovac.

»Kaj pomeni ta svetloba? Morebiti gori Betlehem?« so zaprašali začujeni in planili od ognja, ki so pri njem ležali; pokriti so bili s kratkimi plašči in ogrnjeni z ovčjimi in volovskimi kožami.

Osuplo, začudeno so gledali proti nebu, srca so jim polnila čudna, neznana čustva; bilo jim je kakor bi govoril Gospod s Sijona.

»To ni požar!« — »Ali kaj je? — vpraševali so drug drugega. In glej! — pokaže se nad njimi krasen mladenič, obsejan s posebno svetlobo; kakor da bi se zibal, se je spuščal niže in niže k zemlji. Njihova verna srca so spoznala takoj božjega poslanca in poklonili so se pred Gospodovim angeljem in svetloba iznad Betlehema se je razlila tudi na nje. Od strahu so se vklonili in popadali na kolena.

Toda angel je dvignil roko in rekel.

»Ne bojte se; zakaj glejte! oznanim vam veliko veselje, ki ga bo deležno vse ljudstvo! Ker danes vam je rojen Zveličar, ki je Kristus Gospod, v mestu Davidovem!

In to vam bodi znamenje: Našli bote dete, v plenice povito in v jasli položeno!«

A ko so poslušali besede angelove, zagledali so naenkrat okoli njega in gori visoko do neba nepregledne množice angelov in arhangelov in cele trume nebeških bojnikov, oboroženih s plamtečimi meči in oblečeni v zlato in škrlat, okrašenih z biseri in dragim kamenjem. Oči so pastirjem slepele vsled sijaja in veličastva, a srca jim je polnila sreča, ker jih je Bog obdaril z jednako milostjo, kakor je obdaril očaka Jakoba, da so videli nebeške čete. Ko so se tako še čudili, zaorili so s sijajnega neba glasovi nebeščanov in z nadzemeljsko sladkostjo so peli:

»Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.« —

In tedaj je izginilo vse...

»Mesija, Mesija — prišel je torej!« privrelo je naenkrat pastirjem iz srca,

»Pojdimo do Betlehema in pogledjmo, kar se je zgodilo, in kar nam je Gospod naznanil!« so rekli vsi enoglasno.

In pustili so črede ter pohiteli k Davidovemu mestu — pred jamo, odkoder se je vsipala nebeška svetloba. Našli so Marijo in Jožefa klečeča pri jasliah, ki je v njih ležalo dete, obsijano s čarobno svetlobo, dvigajoč igraje svoji drobni ročici proti nebu.

Ko so stopili pastirji v jamo, in je obrnilo božje dete pogled svojih milih očí nanje, — so morali nehote ukloniti glave, pasti na kolena pa zopet in zopet ozreti se v dete, ki se jim je s svetim, detinskim izrazom smehljalo. —

In pastirji so povedali vse, kar se jim je pripovedovalo o tem detetu.

»Rodilo se je rešenje, ki je Kristus Gospod, v Davidovem mestu«, — sta ponavljala za njimi Jožef in Marija, da se zahvalita Bogu za vso neizrecno milost in ljubezen. Mariji se je utisnila globoko v srce vsaka beseda, ki jo je slišala.

A pastirji so pripovedovali vsakemu, kaj se je dogodilo ono noč in vsak se je čudil, vsak je strmel.

Stari pastir Eliakim, ki je služil od mladih nog tuji volji v bedi in nesreči, je vzkliknil s srečnim obrazom, kopajočem se v tolažbi:

»In glej, rodil se je Bog — sin kralja Davida, naš Mesija in kralj vsega naroda in vsih vekov. A ni si izvolil, o bogati, mogočni Jeruzalem, tvojih marmornatih sten in pozlačenih zidov, — in si postavil zibeli v vaših palačah, o kralji in nasilniki sveta! Prezrl vas je, ker vas zlato dela slabe in moč pogublja; kraljestvo njegovo ni od tega sveta. Postal je reven, rodil se je v jami, kakor največji revež, dal se je zaviti v cunje, dopustil si je prvo počestčenje od nas revnih pastirjev — od nas prvih je prejel poklone!

On, ki je največji, najsilnejši, najboljši! O revščina — revščina, ti mučenica sveta, — ti si danes postavljena prav k božjemu prestolu; on je tebe sebi odbral — ti si njegova ljubljanka; on te varuje, brani te strupenega zlata in prokletstva mogočnosti, vse zato, da ostaneš čista, revščina sveta, da bodeš prišla lahko v ono njegovo kraljestvo, ki ni od tega sveta“.

A vsi drugi so poslušali pastirja, v srca in duše pa jim je legla moč in tolažba, ker so zaupali v Mesija in v njegovo kraljestvo, — v kraljestvo, ki je od družega sveta.

Politični razgled.

V državnem zboru zopet vlada obstrukcija. Z istim orožjem, s katerim so se nedavno borili Nemci, se boré sedaj Čehi. Seveda zaradi tega Nemci besné. Kar so smeli oni, drugi ne smejo. V največji zadregi pa je vlada sama. Treba je do novega leta dovoliti proračun za prihodnje leto, a treba je tudi rešiti novo nagodbo z Ogersko. Čehi pa pravijo: poravnajte krivico, ki ste nam jo storili s preklicem jezikovnih naredeb, potem odnehamo. Zato je vlada poskusila z nekako spravo med Čehi in Nemci. Sešel se je poseben odsek, ki naj bi se posvetoval o pogojih, pod katerimi bi bili Čehi pripravljeni odnehati od obstrukcije. A ta pogajanja so se razbila. Čehi ne zahtevajo v narodnem oziru prav nič drugega nego to, kar imajo Nemci že od davna. A niti tega jim ne morajo dovoliti nemški prvaki. Dokler bodo Nemci takih nazorov, o kaki spravi niti govora biti ne more. Sedaj ne ostane družega, kakor da se desnica razbije ali pa odstopi ministerstvo.

V delegatskem zasedanju se je predložil skupni proračun, prvičkrat v kronski veljavi. Skupna potreščina znaša 346.704.207 kron, pokritje pa 9.356.706 kron, torej čista potreščina 337.347.501 kron. V pokritje te svote so bomo porabili carinski preostanki v znesku 124.950.089 kron. Po odbitku te svote od skupne čiste potreščine se pokaže svota 212.397.412, katero pokrijeta državni polovici po dogovorjenem kvotnem razmerju 344 : 656. O tem proračunu sedaj razpravlja delegacija. Mažarski delegati izjavljajo po svojih listih, da se poprej ne spusté v nobeno razpravo, dokler avstrijski parlament ne pritrdi kvoti in porazdelitvenemu zakonu gledé užitinskih davkov. V tem slučaju ne dobimo rednega proračuna o pravem času in zato se že sedaj misli na začasni proračun. Uboga avstro ogerska država! Iz ene zagate pada v drugo!

Angleži v Sudanu. Nedavno so listi poročali o neki veliki zmagi Angležev v Sudanu, kjer so uničili večjo armado dervišev pod vodstvom svojega kalifa. O tej zmagi, ki so si jo neki priborili brez vseh posebnih težav, ker so se derviši takoj udali, ko so čuli, da je ubit njih voditelj, se čujejo zopet skoro neverjetne vesti o angleški grozovitosti. Po padcu kalifovem so se namreč zbrali okolu njega vsi podvodje, ki so izgubili pogum za nadaljno bojevanje, ter so hoteli varovati truplo kalifovo. An-

gleški vojaki so pa tudi te mirne ljudi ustrelili brez usmiljenja, ostale zbegane oddelke pa zajeli in odvedli seboj. Prav dobro pravi neki list, da ti vjetniki ne bodo nikdar lojalni podaniki svoje kraljice. Saj tudi ne morejo biti, ko so morali biti priča tolike surovosti od strani angleških izobražencev.

Božje usmiljenje.

Prostozidarju je napočila zadnja ura. Mož je sovražil iz vsega srca vero in duhovnike. Dobromisleči ljudje so ga skušali že parkrat pregovoriti, da bi se spravil z Bogom. A nič ni hotel slišati. Ko je tako dalj časa ležal, shujšala se mu je bolezen očitno. Otrpnile so mu noge in roke skoro popolnoma. Mrzel pot mu je stopil na čelo. Poklicali so duhovnika brez njegove vednosti. Ko ga prostozidar zagleda, zbere zadnje svoje moči in zakriči: »Kaj? Far je tukaj?« Duhovnik stopi kljub temu mirno k postelji. Tu se dvigne bolnik in udari duhovnika v obraz. Toda ta ostane miren in krotek. Bolnik od jeze ne ve, kaj bi počel. Udari ga drugič. »Tako«, pravi služabnik božji, »mislim, da bo zadosti; če ne, se bote preveč utrudili.« — Ta potrpežljivost osramoti bolnika, zato vpraša: »Kaj pa pravzaprav hočete?« — »Samo vašo dušo, prijatelj!« Prostozidar ne odgovori nič. Začel je na tihem premisljevati in izvolil si je — boljši del. V veliko veselje svojih domačih se je prav skesano spovedal in kmalu nato umrl s križem v roki, katerega je tolikrat v življenju zasramoval. — Božja milost je pa vsled potrpežljivega zasluženja duhovnikov šele v zadnjem trenutku naklonila neskončno božje usmiljenje!

Konkurenca.

Zanimiva dogodka se pripoveduje o umrlem Vanderbiltu. Milijonar Gould je imel železno progo, ki je konkurirala z Vanderbiltovo, vodečo iz Chicage v Newyork. Ko je znižal Vanderbilt na svoji progi vožno ceno za transport govede, moral jo je seveda Gould tudi in še bolj znižati. Vsled tega jo je moral znižati znova Vanderbilt in spet nato Gould. Ko sta tako znižavala cene, izjavi nekega dne Vanderbilt, da hoče transportirati trumo volov za 1 dolar do Newyorka. Gould je dal oznaniti, da je premagan, ker si ne upa konkurirati s takimi cenami. Vanderbiltova železnica je torej prevažala cele transporte volov za 1 dolar in sicer precej časa. Nekega lepega dne zve ta mož, da so vsi ti voli last njegovega »premaganega« konkurenta Goulda, ki je bil takoj tisti dan pokupil vse vole v svojem okrožju in jih tako poceni in z velikanskimi dobički spravil v Newyork. Seveda se je Vanderbilt skrivaj pital z oslom, a kaj je hotel?

— Kmalu nato je konkurenca prenehala.

Sv. maša ob nedeljah.

Francoski škof Miollis je imel navado, da je še večkrat ob nedeljah, ko je bil opravil svojo službo božjo, ven iz mesta, kjer je pogosto razkladal malim otrokom katekizem. — Na nekem takem svojem potu dobi fantka, ki je pasel ovce. Začne se z njim pogovarjati in tako zve kmalu, da pastirček ta dan ni še bil pri sv. maši, ker ni imel nikogar, da bi tačas

namestu njega pasel. Ponudi se mu torej škof, da hoče on toliko časa čedo varovati, da se vrne od sv. maše. Pastirček mu da svojo palico in otide veselo v cerkev. Tu ga zagleda njegov gospodar. Ves jezen ga začne zmerjati, zakaj da pušča ovce vnemar. Fantek mu odgovori, da mu jih pasejo nek župnik. Kmet misli: to bo gotovo kak preoblečen tat — in hiti z nekaterimi sosedi na pašo, da ga, če mogoče, še o pravem času ujame. — Kako pa se začudijo ti možje, ko vidijo, kako njih lastni škof vihti gorjačo nad ovci, da jih obdrži skupaj. — To škofovo dejanje jih je bolj podučilo, kako potrebna je nedeljska služba božja, kakor če bi jim govoril petnajst pridig.

Iz stare šole.

Pruski kralj Friderik Veliki je včasih obiskal kako šolo na deželi. Nekoč je zvedel, da poučuje v neki brandenburški vaški šoli star veteran, katerega poduk je bil zelo slab. Da se sam kralj prepriča, obišče nekoč to šolo. Učitelj veteran — ki je kot bivši dragonec takoj spoznal svojega nekdanjega vojaškega predstojnika, pozdravi po vojaško. »Ne dajte se motiti!« pravi kralj in sede. Bilo je zemljepisje na vrsti. Učitelj — veteran vpraša nekega učenca: »Nò, Mišel, povej, kje leži naša vas?« — »Na Pruskem« odgovori ta. — »Kje pa leži Prusko?« — »V Nemčiji!« — »In kje Nemčija?« — »V Evropi« odgovori Mišel. »Kje pa Evropa?« — »Na zemlji.« — Tu se umeša sam kralj in vpraša radoveden, kaj bo učenec odgovoril: »Kje pa leži zemlja?« — Mišel premišlja nekaj časa, nato mu zaplamtijo oči in neustrašeno odgovori: »V božjih rokah.« »Dobro« odgovori kralj in zadovoljno potaplja učitelja po rami. Stari veteran je ostal še nadalje učitelj v oni vasi. In zakaj ne? Moj Bog! Saj je boljše učil kot marsi kateri izmed naših učiteljev, ki niti sami ne vedo, čigava je zemlja, kaj šele naj vedo njihovi učenci!

Slovenski novičar.

Kranjsko

Zahvaljujemo se onim čč. naročnikom, ki so vstregli naši želji ter nam že za prihodnje leto poslali naročnino. Prosimo, naj bi še ostali to storili, toliko bolj, ker zadnjič priložena nakaznica po novem letu ne bo več v veljavi. Ob enem nam je na ta način veliko pomagano, ker le tako moremo o pravem času urediti razpošiljanje lista. Svoje ime, stan, bivališče in pošto naj vsakdo zapiše prav razločno na nakaznico.

»Domoljub« stane po pošti pošiljan za vse kraje našega cesarstva na leto 80 kr. za Nemško zaradi višje poštne 1 gld. 4 kr in za v Ameriko pa na druge kraje tujih držav 1 gld. 30 kr.

Ozir inseratov v »Domoljubu« naznačujemo, da bomo v prihodnje sprejemali le inserate manjše oblike, kajti radi bi ko-

likor moč veliko prostora v listu pridobili za razno poučno berilo. Nad polovico strani velikih inseratov sploh ne bomo več sprejemali.

Dobivamo tudi dopisnice z naznanilom, da hoče biti kdo naročnik »Domoljuba« in da naj se mu začne pošiljati. Pripomnimo, da se ne moremo ozirati na taka naročila, katerim ni ob enem priložena naročnina.

Kadar nam kdo naznani, da želi prejemati »Domoljub« na kak drug kraj, naj vselej tudi blagovoljno pové, na katero pošto ga je dobival dotlej.

V upanji, da vsi dosedanji naročniki ostanejo Domoljuba zvesti i nadalje ter da kot apostoli za razširjanje dobrega časopisja pridobe še novih naročnikov, voščiti Domoljub vsem vesele božične praznike in prav srečno n o v o leto!

(Slika), katero prinašamo v »Domoljuba«, kaže posvetitev slovenskega ljudstva presvetemu Srcu Jezusovemu. Sliko je naročil presvetli knezoškof ljubljanski Ant. Bon. Jeglič za veliki altar stolnice svetega Nikolaja v Ljubljani, kjer se vsak prvi petek, oziroma vsako prvo nedeljo v mesecu izpostavi in pred njo opravlja pobožnost v čast najsvetejšemu Srcu.

(Vabile na: »Dom in svet«). Dvanajst let izhaja že v Ljubljani leposloven list z imenom »Dom in svet«. Izhaja dvakrat na mesec in prinaša pesmi, povesti, znanstvene spise in lepe podobe, kakršna je n. pr. tudi naša današnja slika presv. Srca Jezusovega, ki je povzeta iz tega lista. Ta list smemo premožnejšim našim naročnikom toplo priporočati, zlasti gostilnam ali takim družinam, ki imajo že odrastle otroke po šolah, da ne bodo sezali po slabih knjigah.

Naročnina znaša za celo leto 4 gld. 20 kr., za leta 2 gld. 10 kr., za četrt leta 1 gld. 5 kr.

Naročnina se pošilja na naslov:

»Dom in svet« v Ljubljani.

(Kardinal dr. Missia) je bil s svojim spremstvom 11. t. m. v avdijenci pri sv. očetu. Papež ga je ljubeznivo sprejel in podelil blagoslov tudi ljubljanskemu semenišču. Kardinalu Misii je odložena cerkev sv. Štefana na hribu Coeliju, kjer je on, ko je bival v Rimu kot gojenec zavoda »Collegium Germanicum-Hungaricum«, 6 let služil pri altarju te cerkve in vodil petje na koru. V to cerkev je kot kardinal imel slovesen vhod, ko je prejel od papeža kardinalski klobuk. Zastopniki raznih držav so mu prišli čestitat.

(I'remeščeni so) čč. gg.: Josip Vrankar, kapelan v Kranjski Gori, v Št. Vid pri Stičini; Jernej Bernard, kapelan pri Sv. Križu pri Litiji, v Trebnje

Janez Janec, kapelan na Dolih k Sv. Križu pri Litiji Janez Godec, ki se je povrnil v škofijo, je na meščen za kapelana v Kranjski Gori.

(Osebnost.) Alojzijeviski prefekt čast. gospod dr. Mihael Opeka je imenovan pomožnim učiteljem na tukajšnji višji realki.

(Blaž Ravnik,) gostilničar iz Ljubljane, je te dni stal pred porotniki, obtožen roparskega umora na Boštjanu Žvanu iz Gorij. Porotniki so soglasno izrekli: „Kriv!“ in sodišče ga je obsodilo na smrt na vešalih. Potem je Ravnik pripoznal, da je s hrastovim kolom udaril Boštjana Žvana, ga oropal in vlekel k vodi. Denarnico je vrgel na Koslerjev vrt, ker se je na kolodvoru v Šiški zbal dveh orožnikov.

(Župnija Velike Poljane) pri Ribnici je podeljena tamošnjemu župnemu upravitelju čast. g. Jos. Volcu.

(Z gradajo električne cestne železnice) se prične v marcu prihodnjega leta, ker je dotična pogodba z mestno občino že podpisana. Delo bo trajalo osem mesecev.

(Zmrznil je) v noči od 3. na 4. t. m. 50 letni kovač Fr. Pohl in iz Medije pri Kolovratu. Prejšnji popoldan se je precej navlekel žganja in zabredel v bližnji potok. Našli so zmrznjenega, do pasa ležečega v vodi.

(Iz Sodingena na Vestfalskem) 7. dec. P. Konrad Mesar, gvardijan v Jaski, in P. Ananija Vračko, vikar v Brežicah, ki sta v nedeljo 3. decembra odšla na Vestfalsko, da tamkaj stanujočim slovenskim delavcem pomagata kot duh. pastirja, sta prišla v Sodingen, kjer bodeta začela svoje delovanje, ki bo trajalo do sv. treh kraljev.

(Iz Preske.) Obhajali smo pri nas misijon od 25. novembra do 4. decembra. Ljudje so pridno hodili k govorom in opravili večinoma vsi spoved. Prišli so pomagat sosednji gospodje, katerim se tem potom izreka srčna zahvala. Zadnje dni je prišel tudi Presvetli iz Ljubljane; tu je neumorno spovedoval n z lepim govorom poveljal slovesnost. — Hvala; vzlasti gg. misijonarjem za vspodbudno delo!

(Zdole pri Vidmu.) Naš kraj je srednje hribovit od Videmske strani prideš polagoma v eni uri k nam od Brežic se lahko tudi v eni uri z vozom pripelješ. Po teh zgoraj imenovanih potih se je še pred kakimi desetimi ali petnajstimi leti vsako leto na tisoče veder vina zvozilo na železnico, še prej pa na Videm na ladije. Tukaj je trta posebno rodovitna, tako da se je poprečno na oralu sto do sto in dvajset veder vina pridelalo. Vino je srednje, pa tudi prav dobre vrste, posebno za na leto stanovitno. Da je že od nekdanj tukaj vinorodni kraj, spričujejo naše vinske preše; n. pr. posestnik Pleterški ima eno z letnico 1693. Ker je pa nas enako kakor druge zadela žalostna usoda, da se je večina trte posušila, smo

že več let sem z vsem trudom se poprijeli novega trtja, in sedaj, hvala Bogu! se nova trta prav lepo razvija po naših prostorih, tako da so že to jesen nekateri do tisoč gold. potegnili za vino. Kdor želi pravega, naravnega, in ne popačenega vina, ga more dobiti še kakih sto do dve sto hektolitrov. Pa le naravnost naj pride, ne pa se v roke dati tistim mašetarjem, ki le z enim očesom škilijo, pa vino pri poskušnji iz ust plujejo. Žel od nekdanj so kupci tukaj radi vino kupovali, kakor: iz Trbovelj, Ljubljane, Kamnika, Kranja; še celo v samostan Švamberg se je od tukaj vino vozilo. Stara in nova trta tudi za prihodnje leto izvrstno kaže in nas znovim upom navdaje; ljubi Bog nas obvaruj kake šibe; in to bo tudi storil, če se bodo ljudje ravnali po tisti lepi pesmi našega nepozabnega škofa Ant. Mart. Slomška:

Po pameti ga pijmo,

Da pamet ne zgubimo!

(Porotne obravnave v Ljubljani.) Dne 11. t. m. je stal pred porotniki ubijalec svoje žene 38 let stari Alojzij Ažbè, posestnik iz Dolentič. Mož je zvršil nekaj razredov srednje šole. Kot posestnik je bil udan pijači in igri. Z rajno ženo sta bila skupaj 16 let. Žena je pred 7. leti pričela piti žganje ter bila od tedaj skoro vsak dan pijana. Radi tega je bil v hiši veden prepir. Tudi od 5. do 6. novembra sta se hudo spoprijela in mož je ženo dvakrat klofnil s tako silo, da se je zvalila na tla. Mož jo je nato večkrat bacnil s podkovanimi čevlji s toliko silo, da ji je zlomil 6 reber, da se ji je pretrgala rebernica, in da je dobila še drugih smrtnih poškodb. Pri tem mučenju je bil navzočen 13letni njegov sinček. Ažbe je umirajočo ženo pustil brez pomoči ter šel spat. Dobil je 6 let težke ječe. — Istega dne popoldne je bil obsojen kmetski hlapec Jeglič z Dovjega, ker je v pretepu zabodel kmečkemu fantu Pogačniku nož v srce, na 5 let težke ječe. Pogačnik je bil silovit človek. Kot kazni božja je njegova smrt: par trenutkov pred pobojem je grozno preklinjal svojega očeta. Dne 12. t. m. je stal pred porotniki 60letni vdovec Gr. Koblar iz Železnikov, obdolžen krive prisega, pa je bil oproščen. Njegov svak, trgovec Dolenc v Kranju, ki je pravdo izgubil, bode imel veliko škodo, ker je pravda dolgo tekla. Koblarja je zastopal dr. Krisper, Dolenc pa dr. Štempihar.

(Od sv. Miklavža pri Moravčah) se nam poroča, da je krava posestnika Antona Jemca p. d. Krača imela že trikrat zaporedoma dvojčke, vseh šestere je še živih in zdravih.

(Z Rov pri Kamniku) nam piše naročnik, da je bila tam letos prav živahna kupčija za suhe gobe; skupilo se je v ondotni občini za gobe že 500 kron; ko bi bilo vreme ugodnejše, bi se bilo nabralo in spečalo še več blaga.

(Iz Zg. Tuhinja), 6. dec. Od 25. nov. do 3. dec. je bil v naši fari sv. misijon. Vodili so ga oo. frančiškani P. Efreim Turk s Trsata, P. Salezij Vodošek in P. Engelbert Pollak iz Ljubljane. Domačih obhajancev je doma 630 (nad 150 jih je po svetu, zlasti na Vestfalskem), a bilo je obhajanih ob misijonu 2000.

Da jih je moglo toliko prejeti sv. zakramente, moramo zahvaliti preč. patre misijonarje, ki so neudrudljivo spovedovali; preč. patre iz Kamnika, ki so pomagali v spovednici, in preč. gg. sosedne župnike: Bog povrni vsem! — Cerkev umirajoče M. B. v Zg. Tuhinju je 31 m dolga in 10 m široka, pa bila je skoraj zmerom polna, zadnje dni celo natlačena, da so ljudje tudi zunaj stali, ker niso mogli vsi notri. Lepa je bila procesija. Tri Marijine družbe, dekliška, ženska, fantovska so šle pred križem. Družba krščanskih žen in mater je bila kano-nično ustanovljena letos 18. julija. S sprejemom smo čakali do misijona, sprejetih je bilo 92 žen, polovica vsch. Ginljivo je bilo tudi gledati fante, Marijine otroke, ki so nesli križ, drugi pa svetili na vseh štirih straneh poleg njega. Fantje okoli križa! Slovesno priznavajo, da verujejo v Križanega, hočejo hoditi za Križanim, naj hudobni svet poreče, kar hoče! V tuhinjski dolini so tri fare: Sela, Šmartno (Spodnji Tuhinj, mimogrede omenim, da živa duša v dolini ne pravi Spodnji Tuhinj, ampak le Šmartno), Zg. Tuhinj. Na Selih je bil misijon letos aprila, v Šmartnem kmalu potem junija, v Zg. Tuhinju zdaj. In glejte, na Selih so se ga udeleževali ljudje z vnemo, in ko je bil misijon v Šmartnem, vleklo je tudi Selane zopet na

misijon, in ko je bil v Zg. Tuhinju, vleklo je tretjič Selane in Šmarčane in domače, ki so se udeleževali že prej obeh misijonov; pridno so hodili na misijon v Zg. Tuhinj tudi Špitalci in Motničani, Češnjčani in Podgorci, iz Črnega Grabna in tudi Stajarci iz dreske doline. Ljudstvu se je srce z žalostjo napolnilo, ko so frančiškani misijonarji jemali slovo in glasno so jokali; s solzami v očeh so tudi gledali za njimi, ko so odhajali. Vsi kličemo za njimi: Bog Vam plačaj!

(Posnemanja vredne gorečnosti) za romanje v Sveto deželo ima Šimen Knific, posestnik v Dragočajni pri Smledniku, kakor razvidimo iz njegovega dopisa, v katerem obžaluje, da se lansko leto to romanje ni izvršilo in pri-govarja, naj se v prihodnjem letu z vsemi silami dela na vresničenje te lepe misli. Žal, da zaradi pomanjkanja prostora ne moremo celega dopisa priobčiti; samo toliko rečemo: ko bi Slovenci imeli več takih mož, bi se bili že davno poklonili svojemu Odrešeniku na božjem grobu v Jeruzalemu! — Njegov stričnik Fran Knific pa namerava prihodnje leto prirediti posebni vlak k Mariji, materi Milosti v Maribor na Štajersko. (Zmrznil) 13. t. m. popoldan šel je proti domu s Kranjskega čez Gorjance Dako Popović iz Sopote občine Sošice z rojakom iz

Zaobljubljena slika presvetega Srca Jezusovega v ljubljanski stolnici.

svoje vasi, kjer se je mudil zaradi kupčije. Na potu ju prehiti noč in zavaljo velikega snega ni mogel Popović, sicer slaboten človek, naprej in je [onemogel in zmrznil. Sopotnik mogel je še naprej in je prišel ves upehan domu in donesel žalostno novico ženi in otrokom. Rajnki je lani pogorel.

Drobtinice.

Sv. oče o svoji bolezni. Sv. oče je bil nekaj dni malo bolehen. Smehljaje je dejal svojemu zdravniku: »Sem Vas zopet malo ostrašil. Nič se ne bojte, sveto leto bodem otvoril jaz«. Sv. oče je sedaj zopet popolnoma zdrav.

Podraženje dopisnic in pisemskega prometa. Z novim letom se podraže, kakor je razvidno iz ministerijalne naredbe, dopisnice za jeden vinar in bodo stale torej pet vinarjev ali 2 $\frac{1}{2}$ kr. Pristojbina za priporočena pisma in navadna poštšina za pisma v inozemlje, izvzemši Nemčijo, se poviša na 25 vinarjev, 12 $\frac{1}{2}$ kr. mesto dosedaj 10 kr. Dostavnina za pisma na deželi bo s 1. januarjem odpravljena, mesto tega se pa poštnim uslužbencem po deželi povišajo plače iz gorenjega novega dohodka v znesku 2 milijonov gld.

Nove poštne vrednote, nakaznice, spremnice navadne in časniške znamke in dr., dobimo z novim letom. V promet pridejo z 31. decembrom letos, vendar se bo pa občinstvo do 31. marca 1900 posluževalo lahko tudi dosedanjih poštinih vrednosti in jih bodo poštne uradi do konca leta zamenjavali z novimi.

Roparski napad se je izvršil te dni blizu ogerškega mesta Deaki. Trgovec s perotnino Fischer z Dunaja se je peljal s svojim hlapcem proti domu. Na nekem samotnem kraju je napadlo nakrat Fischerja šest roparjev. Vrgli so ga z voza in tako dolgo obdelovali z nožmi in drugim orodjem, dokler ni nekdo zaklical: Jozsi, imam že denar! Tudi po hlapcu so dobro udrihali, vendar je pa imel koncem boja še toliko moči, da je spravil na voz nezvestnega gospodarja ter pognal konja, potem je pa tudi sam izgubil zavest. Konj je oba pripeljal domov, kjer so domači naglo storili potrebne korake. Fischerja so morali odvesti v bolnico. Nekaj roparjev je policija že prijela.

Moder pes. Na Dunaju ima neki pek zelo modrega psa. Vsak dan mu donaša iz kavarne časopise ter jih nosi nazaj. Vedno je bil kuža točen. Nobena skušnjava ga na poti ni zapeljala. Te dni je svojo pot še hitreje opravil. Vse se je čudilo njegovi pridnosti. Zdaj pa se je pojasnila ta pridnost in kunčnost psa. Prijatelj gospodarjev je prišel z novico, da se pes vedno vozi po — električni železnici. Pes je pogruntal, da pride z električno železnico hitreje naprej, zato je skakal za ljudmi v vozove in tako pospešil svoje delovanje. Morda dobimo z električno železnico tudi v Ljubljani kakega tako modrega psa.

Zlato kladivo, s katerim bode po stari šegi odprl sv. oče Leon XIII. na božični predvečer jubilejna (sveta) vrata vatikanske bazilike sv. Petra, izdeljuje

ravnokar zlatar vatikanske palače, Sgr. de Angelis v Rimu. To kladivo podari sv. očetu episkopat. Na bētičku kladiva bode reliefno udelanih nekaj besed, s katerimi vabi Kristus vernike k milostnim studencem sv. leta. Na držaju, ovitem z zlatimi rožnimi cveti, bo pritrjena spominska svetinja, ki bo nosila poklonitev kladiva sv. očetu in par značilnih vrst iz pisma, s katerim odprva papež sv. leto.

Razglednice v spomin sv. leta je izvršil umetnik Michele Skala v Rimu. Ukusno in pomembno so na njih naslikani sv. oče Leon XIII., štiri rimske bazi like, katere bo treba obiskati v zadobljenje odpustkov sv. leta, sveta (jubilejna) vrata in prizor iz obredov ob otvoritvi teh vrat. — Razglednice so krasne in delajo čast umetniku, kateri jih je zamislil.

Naredno gospodarstvo.

Slovenski gospodarji snujte si mlekarske zadruge!

Deželni kulturni svet za Tirolsko je za l. 1897. priobčil podatke od 38 tirolskih mlekarskih zadrug. Izmed teh obstoje nekatere uže čez 20 let, druge so se ustanovile še le v zadnjih letih. Udov štejejo nekatere zadruge do 90, nekatere pa samo 15 ali 16; jedna ima celo samo 4 zadrugnike. Tudi število krav, od katerih se daje mleko v zadruge, je zelo različno. Zadruga v Sterzingu n. pr. ima 320 krav. Nekatere zadruge delujejo celo leto, nekatere samo po zimi, druge samo po leti. Mleka so zadrugniki donesli velikanske množine. Zadruga v Sterzingu je dobila 794.355 litrov. Na jedno kravo je prišlo 2485 litrov in to v jednom samem letu. Pri zadrugi v Voldersu je prišlo na jedno kravo celo 3650 litrov. Da pa niso tudi na Tirolskem povsod tako mlečne krave (sploh pa menimo, da so zadrugarji dajali mleko od več krav, kakor so jih zglasili, da ni bilo treba „plačati preveč deležev“) se razvidi iz tega, da je zadruga v Tarencu od 200 krav dobila samo 150.000 litrov mleka. Jedna krava je dala torej tukaj povprečno samo 750 litrov, kar je pa jako malo. Za vsak liter mleka so zadrugarji dobili povprečno 6 kr., pri nekaterih zadrugah nekoliko manj, pri drugih nekoliko več. Toda ker so po nekaterih krajih bile krave jako mlečne, so dobili zadrugarji po nekod od krav 160 gld. in celo več za mleko v jednom letu. Vseh 38 zadrug je imelo dohodkov okrog 320.000 gold. Zares lepi denarci. S primeroma majhnim trudom so spravili zadrugarji skupaj toliko svoto. Seveda so krave dobro krmili in jih sploh umno oskrbovali. Koliko denarja bi lahko tudi naši kmetovalci dobili, ako bi napravili povsod mlekarske zadruge, izdelovali sir ali vsaj namizno maslo. Ni se treba bati, da bi

se sir, če bi ga povsod izdelovali, ne mogel prodati. Kmetijsko ministerstvo izdaja poročila o gospodarskih pridelkih o izvozu in uvozu raznih potrebščin. Iz teh poročil je razvideti, da so v prvih 6 mescih letošnjega leta samo iz laškega kraljestva pripeljali v avstrijske dežele za 5.716 q. (kvintalov) sira. Ker se je kvintal sira plačal vsaj po 65 gld. smo toraj dali v pol leta Lahom samo za sir 360.540 gld.

Veliko več sira dobimo pa še iz Švice. Meseca maja letošnjega leta so ga nam poslali Švicarji 3.158 kvintalov, mesca avgusta 1.798 kvintalov. Velikanske svote damo Avstrijci torej samo za sir, ki se uvozi iz tujih dežel. Ali bi ne mogli tega denarja naši domači kmetovalci dobiti? Samo malo podjetnosti je treba. Sirarnica se da v vsaki vasi napraviti. Dežela in država bodeta dali podporo za napravo potrebnega orodja. Treba je pa izurjenega sirarja, kajti dober sir narediti, ni lahko. Iz vsake vasi naj bi poslali pisanja in računstva večjega mladeniča v kako uže obstoječo sirarstvo, da bi se priučil vsemu potrebnemu. Sirarnice, katere so dobro vrejene, je na Kranjskem uže precej. Sedaj po zimi bi lahko napravila kaka sirarnica tedaj za sirarje. Pripravna za to bi bila n. pr. sirarnica v Logatcu, ki je preskrbljena z vsemi potrebnimi pripomočki in ima tudi izurjenega sirarja. Ker je načelnik sirarske zadruge c. kr. živinozdravnik, bi se gojenci lahko podučevali najvažnejše o živinozdravništvu; izmed gg. učiteljev kateri bi pa lahko učil najpotrebnejše o knjigovodstvu. S prireditvijo takega tedaja bi si logaška mlekarska zadruga pridobila veliko zaslugo za povzdigo sirarstva na Kranjskem.

Domača knjižnica.

Nove knjige.

Ljubite svoje sovražnike. Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. Spisal I. Spillmann iz D. J. S štirimi podobami. V Ljubljani. Založila katoliška tiskarna. — Tiskala Katoliška tiskarna 1899.

To je jako lepa knjižica za mladino. Spillmann je znan kot mladinski pisatelj. Njegove povesti imajo posebno vrednost, ker niso le vrlo zanimive, marveč tudi zelo poučne, prevete od krščanskih misli. Želimo, da založi katoliška tiskarna še več tako dobrih prevodov Spillmannovih povestij, kakor je le-ta. Mladinoljubi bodo gotovo radi segali po njih ter blažili z njimi mladostna srca. — Jezik v tem prevodu je lep, domač; nekatere neznatne hibe so pač le — izjeme. Cena je nizka — 20 nvč. Stariši, ki imate deco, že godno za čitanje povestij — kupite krasno zelandsko dogodbo: „Ljubite svoje sovražnike!“

Zbirka ljudskih iger Dolgo časa že, zlasti pa, odkar se je med Slovenci tako bujno začelo razcvitati društveno življenje, se je pogrešalo prav občutno dobrih tiskanih iger, prijemnih za občinstvo, ki išče zabave v naših koristnih ljudskih društvih. Bilo je sicer že nekaj takih iger v rokopisih, a vedno prepisavanje je bila težavna in zamudna stvar, velikokrat

celo ni bilo mogoče dobiti igre na pòsodo itd. Zato si je „Slovenska kršč. soc. zveza“ pri svoji ustanovitvi stavila nalogo, kar najprej odpomoči temu nedostatku. Te dni je izdala I. snopič „Zbirka ljudskih iger“ Prvi snopič prinaša tri igre: „Pravica se je izkazala“, burka s petjem, spisal dr. J. Ev. Krek. „Zamujeni vlak“, šaloigra, priredil A. Kržič. „Lurška pastirica“, igrokaz po dr. R. Weissenhoffererju, poslovenil L. S. Kot priloga so številni izvirni napevi k igram. S tem je začela „Z.“ izvrševati del svoje naloge. Z veseljem bode nadaljevala, ako bode našla pri slavnem občinstvu, zlasti pri društvih, prijaznega odziva. Cena posameznim snopičem bode tolika, da se pokrijejo stroški. Za I. snopič se je nastavila cena mehko vezanemu izvodu 40 kr., po pošti 45 kr. Za društva, ki vzamejo vsaj pet izvodov skupaj, se je cena znižala na 30 kr. za izvod, po pošti toliko več, kolikor znaša poštnina. Posamezni snopiči se dobivajo pri „Slov. kršč. soc. zvezi“ in v „Katoliški bukvarni“ v Ljubljani. Slovenci, sezite pridno po njih.

„Dialoghi italiani, tedeschi et sloveni“, raccolti ed elaborati da Giuseppe Premru i. r. direttore ginnasiale, preceduti da una breve grammatica della lingua slovena. — Italienische, deutsche und slovenische Gespräche mit vorangehender, kurzgefasster Grammatik der slovenischen Sprache. — Laški, nemški in slovenski pogovori s kratko slovnico slovenskega jezika. Gorizia. Stab. Tip. e Libr. Giov. Paternolli, 1900.

Ta knjiga je izšla zdaj že v peti pomnoženi izdaji, kar je vsekako priporočilno zanjo. Razdeljena je prav praktično v štiri dele. Prvi obsega kratko slovensko slovnico. Prav dobro je pisatelj stisnil na 46 strani glavna oblikoslovna pravila slovenščine. Drugi del nas uči besed in izrekov v vseh treh jezikih, tretji obsega prave „pogovore“, četrti pa pisma. Pogovori se sučejo o navadnih, vsakdanjih opravilih in stvareh — kar je jako hvale vredno pri praktičnem jezikovnem pouku, kakor ga namerava ta knjiga. Na sploh moramo reči: knjiga je dobro sestavljena in urejena, pravilno pisana — ter je vrlo uporabna. Kdor jo bode pridno prebiral, nabral si bode iz nje lep zaklad besed, izrekov in pogovorov, a kdor se je bode dobro naučil, shajal bode dosti dobro na Laškem, Nemškem in Slovenskem.

Priporočamo jo toplem vsem, ki se radi praktično učijo jezikov.

Za smeh in kratek čas.

(Vedno pri zavednosti.) Sovražnik oblega mesto in ljudem zmanjka vode. Jud jo prodaja držeč v vsaki roki en vrč ter vpije: „Kupite vode! Liter pet krajcarjev!“ V tistem hipu mu króglja razbije vrč. Hitro zavpije: „Deset krajcarjev liter!“

(V šoli.) Profesor pripoveduje učencem, da imajo kobilice sluh v skakalnicah. Da to dokaže, postavi kobilico na mizo in trka s prsti. Kobilica skoči doli, — znamenje, da je slišala. Nato ji odreže skakalnice in zopet trka. Kobilica se ne gane — torej ni slišala. „To kaže, da kobilice res slišijo s skakalnicami.“

(Dobro srce.) A: „Dragi moj, ali mi moreš posoditi deset goldinarjev?“ — B.: „Tu jih imaš — pa sedaj sam nič nimam!“ A.: „Ti je vstreženo, če Ti posodim dve kroni?“ —

(Lovec v Afriki.) A.: „Kakor sem zagledal leva, sem pobegnil!“ — B.: „Si se zbal, kaj ne?“ — A.: „Bog

varuj! Toda lev spada med mačke — in to veš, da če lovcu mačka pot prestriže... naprej ne govorim!

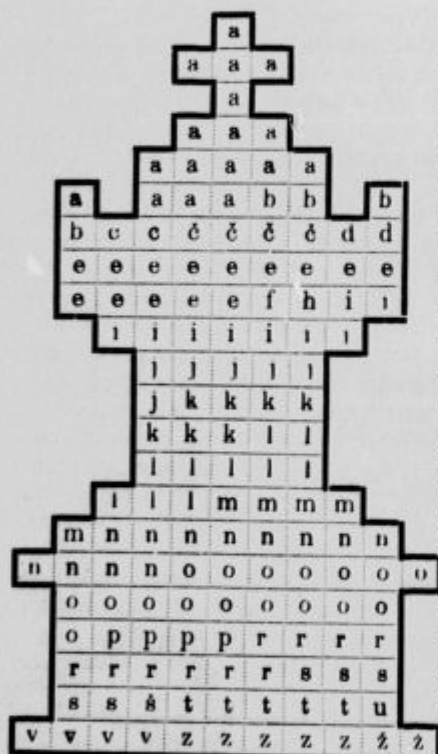
(Pri zdravniku.) „Joj, mojemu možu je čedalje huje, pomagajte mu vendar!“ — Zdravnik: „Hm, puščal sem mu že, pijavke tudi stavil — ne preostaja nič drugega, kakor da mu še kak zob izderem!“

(Spretni tat.) Zagovornik zagovarja tatu tako izborno, da začno poslušalci jokati in tudi tat si z lepo ruto briše solze. Državni pravdnik to opazi ter se začudi rekoč: „Glejte ga lumpa, saj ima mojo ruto!“

Uganke.

I.

(Sestavi Fr. V.)

soglasnik
koristna žival
soglasnik
reka na Nemškem
divja žival
nadležna bolezen
prebivalci mesta na Kranjskem
važna postaja na juž. zel.
mesec
provincija v severni Amer.
domača žival
domača žival
posoda
žito
cvetlica
vas na Notranjskem
ptica
kača
mesto na Kranjskem
avstrijska dežela
živalski razred
morje na severu.

Srednje črke prav pogojenih besed, brane od zgoraj navzdol, dajo to, kar „Domoljub“ svojim bralcem najbolj želi v začetku novega leta.

II.

Ne vidiš prvega nikdar,
Ker to nevidno je vsikdar.
Žival pa druga je domača,
Ki prav rediti se jo spleča,
Če združiš pa ti dve besedi,
Spoštuj to vedno — dobro vedi!

III.

Povej mi besedo, v kateri pomeni sedem črk toliko, kot vseh štiriindvajset.

Rešitev ugank v zadnji številki:

I.

N a s i p
I v a n a
K i p a r k
O b r o k
L a š č e
A p r i l
J u r i j

II.

P e č.

III.

Suženj, Seženj

Vse tri so prav rešili: Franc Bizjak iz Studenca; Jerica in Režika Triller ter Franca Volgemut v Starem dvoru; Ana Fric v Špitaliču; Franc Šefman, cerkvenik na Robu; Franc Dolinar, Franc Torbar in Jožef Risu v Smledniku; Ivan Fatur na Rakeku. Marija Kačnik in Marjeta Rak v Valburgi pri Smledniku; Pavl Stanovnik, fant v Samotorici; Jož. Žagar, učenec v Stari Loki; Franciška Tirbič v Prekrnici pri Moravčah; Benedikt Karner, uradnik c. kr. drž. železn. v Šmarntnem pri Slov. Gradcu.

I. in II. so rešili: Ivan Levstik v Jazbini; Fran in Franciška Vavpotič v Tunjicah; Gregor in Janez Bokalič v Mengšu; Matija Bobnar, posestnik in župan v Lahovičah.

I. in III.: Andrej Porenta v Virmajah.

II. in III. so rešili: Josip Zorko v Široki Seti pri Vačah; Janko Ferjan, ključ. učenec na Jesenicah.

II. Janez Jamšek, kmečki fant v Svinjah pri Moravčah.

Loterijske središče.

Osana, 9. decembra:	78	28	54	90	20
Trst, 16. decembra:	31	41	54	65	66
Lina, 16. decembra:	9	14	70	67	18
Grade, 9. decembra:	24	77	80	58	83

Prihoonja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 4. januarja 1900 zvečer.

Tržne cene v Ljubljani.

od dne 10. do dne 16. septembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Goveje meso I. v. kg	— 60	Pšenična m. 100 kg.	14 70
» » II. » »	— 56	Koruzna » » »	7 80
» » III. » »	— 48	Ajdova » » »	18 —
Telečje meso » »	— 60	Fizol, liter . . .	— 12
Prasičje » sveže » »	— 60	Grah, »	— 10
» » prek. » »	— 80	Leča, »	— 12
Kostrunovo meso » »	— 36	Kaša, »	— 10
Maslo » » » »	1 —	Ričet, »	— 10
Surovo maslo » »	— 95	Pšenica . 100 kg	9 40
Mast prasičja » »	— 70	Rž . . . » » »	7 50
Slanina sveža » »	— 61	Ječmen » » » »	7 —
» » prekajena » »	— 70	Oves » » » »	6 40
Salo . . . » » »	— 60	Ajda » » » »	8 25
Jajce, jedno . . .	— 8	Proso, belo, » »	11 —
Mleko, liter . . .	— 5	» » navadno » »	7 —
Smetana liter . .	— 40	Koruzna » » » »	7 —
Med . . . » kg	— 70	Krompir . . . » »	2 50
Krompir . . . » »	— 3	Drva, trda, seženj	7 40
Piščanec . . . » »	— 40	» » mehka, » »	— —
Golob . . . » » »	— 20	Seno, 100 kg . .	— —
Raca . . . » » »	— 85	Slama, » » » »	— —
Gos . . . » » » »	—	Stelja, » » » »	— —

Dobro domače zdravilo. Izmed sredstev, ki se rabijo za vtolaženje bolečin pri prehlajenju itd. zavzema prvo mesto Liniment. Capsici comp. Richter-jeve lekarne v Pragi. Cena je nizka: 40 kr., 70 kr. in 1 glid. steklenica, ki je za znakovana z znanim sidrom.

Zahvala.

Za vse izkaze sočutja in udeležbe pogreba naše iskreno ljubljene soproge, oziroma matere, sestre in tačče

Antonije Žvan roj. Pesjak

se zahvaljuje vsem skupaj in vsakemu posameznemu, vzlasti pa domačemu in soednjim gospodom župnikom

žalujoča rodbina Žvanova.

Kamna Gorica, dne 10. grudna 1899.

R a z p i s.

Za popravo podružne cerkve na Logu, župnija Brezovica pri Ljubljani oddala se bodo: zidarska, kleparska, mizarska, steklarska in pleskarska dela podjetnikom, ki so upravičeni dela izvrševati.

Kdor želi delo prevzeti, pošlji svojo ponudbo

do dne 8. januarja 1900 opoldne

podpisanemu stavbenemu odboru ter priloži 10% varščino. Načrti in proračun so med tem časom vsak dan na vpogled v župnišču na Brezovici. Stavbeni odbor si pridržuje pravico izbrati si ponudnika. Ponudbe naj se glasé za posamezna razpisana dela, ali tudi skupno. — Pripominja se, da stavbeni odbor sam preskrbi za zidarska dela: material, vožnjo in tlak.

Stavbeni odbor na Brezovici za cerkev na Logu.

dne 30. novembra 1899.

(1

Organist se išče.

Ker je naš organist Kavčič dobil boljše mesto v Zabnicah na Korošk., razpisujem iznova tukajšnjo službo. Nastopiti je ob novem letu. Plača zgolj v denarjih, vsaki prvi dan v mesecu; prosto stanovanje s kurjavo. Cerkovniška služba je posebej; organist samo orglja in v petju podučuje. Prednost se daje samcem in rokodelcem. (1)

Trg Planina na Notranjem
dne 7. decembra 1899.

J. Podboj, župnik

Josip Janko

urar v Kamniku.

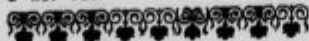
Velika ulica, priporoča veliko zalogo žepnih in stenskih ur, budilnic, verižic, prstanov, uhanov, brošev in vseh v to stroko spadajočih

stvari po zelo nizki ceni. Popravila, tudi najtežavnejša, izvršim vestno pod poročtvom. 523 (1)

Ljubite svoje sovražnike!

Povest iz maorskih vojak na Novi Zelandiji. Spisal o. I. Spillmann J. D., poslovenile č. ško-fjeloške uršulinke. S štirimi podobami. — Založila „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani. Stane mehko vezano 20 kr., trdo vezano 30 kr. Po pošti poslano 5 kr. več.

Najboljši živinski

prašek Barthel-nov, apno za krmo, rus. pat. maža za usnje, tolašča za kopita in vozove itd. v ceno prodaja

M Barthel in dr.

Dunaj. X., Keplergasse 20
Opis brezplačno.

3 učence od 13 do 16 let stare sprejme v kovaško obrt takoj

Valentin Uruančič

kovač v Ljubljani, Dolenjska cesta. 521 (1)

Hiša na prodaj

s kmetijo vred, pripravna zlasti za pekarijo ali mesarijo.

Več pové Jožef Kordež, Sentjur pri Kranji. 514 2—2

Krepek deček,

14 do 15 let star, kateri ima veselje do kovaške obrti, se sprejme za učenca pri

Janezu Snoj, 513 2—2
kovaški mojster v Kamniku.

Varstvena znamka: **Sidro.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter jeve v Pragi,

pripoznano **izvratno bolečine olajšujoče mazilo** je dobiti steklenica po 40 kr., 70 kr., in 1 gl. v vseh lekarnah. Zahteva naj se le 509 15—3

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v **izvirnih steklenicah** z našo varstveno znamko „**Sidro**“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot prístni izdelek.

Richterjeva lekarna pri slatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5

Moja **notarska pisarna** ne nahaja se več na križevniškem (Valvazorjevem) trgu, temveč

na Rimski cesti št. 7.

I. nadstropje nasproti gostilni Lojzeta Zajca.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1899.

Ivan Plantan,

c. kr. notar.

499 5—5

Tri krepke dečke

vsprejme takoj za učence v svoj kovaški obrt

Ivan Demšar,

kovač in izdelovalec vž 903 6—3

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 6.

Največji izbor.

Popravila.

Preobleke.

Skrbno izdelovanje

L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Najnižje cene

blagorodni gospod
Gabr. Piccoli, lekarnar
„pri angelu“,
dvorni založnik Nj. sve-
tosti papeža Leona XIII.,
v Ljubljani. Dunajska cesta.

Brezje na Sp. Štajerskem 14. nov. 1898.

Vaše blagorodje!

Ker smo se že velikokrat prepričali, da je ta
Vaša tinktura za želodec, katero je rabila že cela
moja hiša z najboljšim uspehom, res najboljšo sred-
stvo zoper želodčne in tudi mnogedruge bolezni, sei
Vam iskreno zahvaljujem. Pa tudi gospodu, kateri
me je na to izkratno tinkturo opozoril, sem hvaležen.

To potrjujem s tem, da Vam izrečem svojo naj-
iskrenjejo zahtelo v imenu cele moje družine ter Vas
uljudno prosim, da mi pošljete zopet jedno škatljico
tinkture za želodec z 12 terimi stekleničkami in jeden
lonček Glicerín Crème.

S spoštovanjem **Tomaž Dobek.**

Pošljite mi s poštanim povzetjem pod spodaj sto
ječim napisom 24 stekleničic izkratne „želodčne esence“
ki se rabi z najboljšim uspehom.

Jožef Cernko, župnik, Vuhred. — Štajersko.

Pošljite mi s poštanim povzetjem 12 steklenic Vaše
želodčne tinkture. Naš gosp. župnik Belec jo vsakemu
bolehnemu prav gorko priporoča in skoraj vsaki, ki
jo rabi, se jako pohvalno o nji izrazi.

S spoštovanjem **Ivana Vidas**

pri St. Martin-u. p. St. Nedelja,

369 12—12 I S. Domenica d' Albona, Istria.

Slabi časi, vendar sladkor zastonj!

Kdor pri meni 5 kg. Portorikokave à 1.95 gld.
s poštino vred po vsaki pošti naroči, dobi 5 kg. slad-
korja — zastonj!

Le pri **Ivanu Sajovicu**
470 5—5 v Gradcu, Murplatz 1

Sladna kava šolske družbe sv. Cirila in Metoda

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov
cikorijs, ampak zahtevajte povsod najboljši
pridevek k pravi bobovi kavi, ki se Vam bo
gotovo dopadel, to je iz čiste cikorijske in
sladove tvarine napravljena domača

kava in sladna kava

šolske družbe sv. Cirila in Metoda

411 18 19 Dobiva se povsod!

Sladna kava šolske družbe sv. Cirila in Metoda

Zahtevajte povsod!

Zahtevajte povsod!

Kmetiška posojilnica Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Knezovi hiši, Marije Terezije cesta števil. 1

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka
rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
443 8—8 plačuje.

Uradne ure razun nedelj in praznikov vsak
dan od 8—12. ure dopoldne in od 3—6. ure
popoldne.

Pošt. hran. urada števil. 828.406. — Telefon števil. 5.

● Redka priložnost za nakup pohištva. ●

Jan. Dogan-a
mizarški pohištveni obrt
v Ljubljani 470 8

na Dunajski cesti št. 15 (v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno

zalogo

vsakovrstnega likanega
in politiranega
pohištva.

gld. 5-, 7-50, 10-, 12-, 14-.

Naročila se točno izvršujejo.

— Cenilnik s podobami zastanj in franko. —

● Radi obilne zaloge 10 odstotkov ceneje. ●

Ivan Kordik

v Ljubljani

Prešernove ulice

pošilja po poštmem povzetju
brez troškov

prave ruske galoše za gospe gld 2-10.

" " " za gospode " 3-.

v prodajalniški zalogi v Ljubljani se iste 20 kr. ceneje.

V zalogi ima tudi vsakovrstne

klobučinaste copate

Za **Miklavževa** in božična darila priporoča
svojo izredno veliko zalogo

vsakovrstnih igrač

in raznih potrebščin, na drobno in na debelo, po
najnižji ceni.

510

Pozor gospodje krojači!!!

Manufakturni tvrdki

R. Miklauc v Ljubljani

Špitalske ulice št. 5,

koja obstoji vže 32 let, pridružil se je kot družbenik, gospod

522 (1)

F r a n c D r o f e n i g,

večletni vodja in strokovnjak suknene stroke. — Vsled tega vredila bode tvrdka izvrstno

založeno sukneno zalogo in veliko sukneno pošiljateljsko trgovino.

Razpošiljala bode gg. krojačem lepo urejene uzorce zaznamovane z nizkimi cenami in sicer na zahtevanje poštne prosto.

V zvezi z največjimi tovarnami te stroke je omenjeni tvrdki mogoče cenó prodajati, tako, da gosp. krojačem ne bode treba naročati od drugod. Kdorkoli želi naročiti od te novo urejene suknene pošiljateljske trgovine, naj to pisмено do 15. prosinca 1900 naznani, da se pravočasno zabeleži, ker se bode začelo razpošiljati meseca svečana.

Priporočam se v obilni obisk

R. Miklauc.

Društvo za dietetične izdelke, Curih.

Enterorosa

idealno dietetično zdravilo za odrasle in otroke.

S prav izrednim uspehom se rabi pri slabem prebavljenju, pri akutnem in kroničnem želodčnem in črevesnem kataru, driski, kole-rini — tudi tedaj, če druga sredstva ne pomagajo. To spričujejo profesorji, zdravniki in zahvalna pisma privatnikov. V vsaki hiši naj bi jo imeli.

Prodaja se v puščah in škatljah po 1 gl. 50 kr. in 60 kr.

Apneni kasein

(Calcium - Phosphat - Casein) v obliki praška.

Izredni živež za veliko in malo.

Edino umen način, apno v večji meri spraviti v organizem, kadar je tega treba zaradi zdravja.

Redi kri in vtrjuje kosti, je toraj priporočati že malim otrokom.

Poseben učinek napravi pri bledici, malo-krvnosti, pri živčnih boleznih, škrofelnih, kr-vicel; je porodnicam in drugim krepilo prve vrste.

456 18—19

☛ Potrjeno po veljakh. ☛

Prodaja se v puščah po 1 gl. 50 kr.

☛ Dobiti je v vseh lekarnah. ☛

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli 415 20—19

apneno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje silast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

107 (20—6)

Cena steklenici 1. gl. 25 kr. po pošti 20 kr. več za zavijanje.

☛ Prosimo, da se vedno zrecno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot snak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime, "Herbabny" vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

!! Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje !!

Stanje hranilnih vlog 30. septembra
1899.: čez 2 milijona glđ.

Denarni promet v devetih mesecih
čez 6½ milijona glđ.

Ljudska posojilnica

Preje: Gradišče št. 1. — Sedaj: Kongresni trg št. 2., I. nadstr.

Sprejema

hranilne vloge
vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in
jih obrestuje po

 4 ¹/₂ ⁰/₀

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vlo-
ženih 100 glđ., čistih 4 glđ. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1899 :
2,112 219 glđ 99 kr.

Promet v 9 mesecih od 1. jan. do 30. sept.
1899 : 6,757.658 glđ. 53 kr.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi
se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 10. oktobra 1899.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Štška, knezoškofjski kancelar
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec
v Št. Vidu nad Ljubljano.

Frančišek Birk,
stolni vikar v Ljubljani.

Dr. Janko Brejc,
odvet. koncip. v Ljubljani.

Dr. Andrej Karlin,
gimn. profesor v Ljubljani.

Karol Kauscheg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matiija Kolar,
župnik pri D. M. Polji.

Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolnišče
blagajne v Ljubljani.

Dr. Viljko Schweitzer,
odvetn. koncip. v Ljubljani.

Gregor Štubar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
stolni vikar v Ljubljani.